

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
288896

Datum 20 mei 2011
Betreft Lijst van vragen van het lid Klaver (GroenLinks) over de doorstroming
van hbo-studenten naar de master

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Klaver (GroenLinks) van
uw Kamer over de doorstroming van hbo-studenten naar de master.

De vragen zijn mij toegezonden met uw bovenvermelde brief, kenmerk
2011Z06253.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Halbe Zijlstra

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het Kamerlid Klaver (GroenLinks) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de doorstroming van hbo-studenten naar de master. (Ingezonden 25 maart 2011, kenmerk 2011Z06253)

1 Klopt het dat studenten op de Universiteit van Amsterdam die, na een hbo-bachelor, een verplicht schakeljaar volgen voor een master, een zogenaamde pre-masters, ingeschreven moeten worden als contractstudent?

Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) heeft mij erop geattendeerd dat er twee universiteiten zijn die verhoogde tarieven voor de pre-masters willen vragen met ingang van het studiejaar 2012-2013, namelijk Universiteit van Amsterdam (UvA) en Vrije Universiteit Amsterdam (VUA).

2 Geldt dit ook voor andere onderwijsinstellingen?

Zie mijn antwoord op vraag 1.

3 Is het waar dat het collegegeld voor studenten voor deze pre-masters kan oplopen tot €9000?

Ja, Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit van Amsterdam zijn van plan voor het studiejaar 2012-2013 bedragen te vragen variërend van de hoogte van het wettelijk collegegeld tot € 100 – € 200 per studiepunt. De kosten voor een pre-master kunnen daardoor oplopen tot € 12.000.

4 Wat is de reden dat het collegegeld voor deze pre-masters verhoogd wordt?

De universiteiten vinden dat sommige doorstroomprogramma's substantiële kosten met zich meebrengen die gecompenseerd moeten worden en kiezen ervoor dit te doen door de tarieven voor pre-masters te verhogen. Ik verwijs verder naar het antwoord op vraag 6.

5 Wat betekent dit voor de doorstroom van studenten van het hbo naar de master?

De voornemens om het collegegeld voor de pre-masters te verhogen hebben betrekking op het studiejaar 2012-2013. Er zijn nu dus nog geen effecten bekend.

6 Deelt u de mening dat studenten met een hbo bachelordiploma niet om financiële redenen belemmerd mogen worden om een universitaire master te gaan volgen en dat dit daarom een onwenselijke situatie is?

In het algemeen vind ik dat universiteiten geen financiële belemmeringen voor studenten moeten opwerpen voor de doorstroom van een hbo-bachelor naar een wo-master. Dit is conform de bestuurlijke afspraak die in 2007 is gemaakt om voor doorstromers een instellingscollegegeld gelijk aan het wettelijk collegegeld te vragen.

Maar ik vind ook dat er grenzen zijn aan de lengte van schakelprogramma's die tegen de hoogte van het wettelijk collegegeld worden aangeboden. Ik heb hierover bestuurlijk overleg gevoerd met VSNU. VSNU heeft aangegeven dat er grofweg drie groepen doorstroomprogramma's zijn:

- doorstroomtrajecten in het hbo die in samenwerking tussen hogeschool en universiteit worden vorm gegeven. Deze maken veelal directe instroom in de master mogelijk. Dit kost de student geen extra geld;
- korte schakelprogramma's met een duur van drie tot zes maanden. In die gevallen ga ik ervan uit dat de universiteiten het instellingscollegegeld gelijk aan het wettelijk collegegeld vragen conform de bestuurlijke afspraak van 2007 en
- één- tot tweejarige programma's bedoeld voor situaties waarbij de bacheloropleiding waarvan de student afkomstig is inhoudelijk niet goed aansluit op de masteropleiding die de student wil volgen.

Alleen voor de derde groep is het gerechtvaardigd om een hogere bijdrage te vragen, omdat deze trajecten veel inspanningen van de instellingen vergen. Dit is in overeenstemming met de toezegging van mijn voorganger dat een student die een bacheloropleiding heeft afgerond het recht heeft om voor een laag collegegeld een master te behalen - en indien nodig - ook een schakelprogramma voorafgaand aan de master tegen wettelijk collegegeld te volgen. Hierbij werd onder schakelprogramma een opleiding van beperkte duur verstaan, dat wil zeggen een half jaar, of bij hoge uitzondering een jaar (Eerste Kamer, 2009-2010, 32 123 VIII, E).

7 Kunt u aangeven welke stappen u gaat ondernemen om te voorkomen dat studenten met deze hoge kosten geconfronteerd worden?

Ik verwijs naar het hiervoor genoemde bestuurlijk overleg met universiteiten. Daarnaast heb ik vorige maand aan de studentenorganisaties gevraagd mij vóór de zomer ervan op de hoogte stellen als er nog andere gevallen zijn dan deze laatste groep waaraan een zeer hoog collegegeld wordt gevraagd. Het ISO heeft mij hierover onlangs informatie gestuurd waaruit blijkt dat VUA en UvA overwegen m.i.v. 2012 hoger collegegeld te vragen. Ik zal contact opnemen met de betrokken instellingen en mij laten informeren over hun voornemens en ze wijzen op de met VSNU afgesproken gedragslijn in dezen.

8 Kunt u toezeggen zo spoedig mogelijk actie te ondernemen zodat studenten ruim voor komend studiejaar niet worden ontmoedigd om door te stromen naar een mastersopleiding?

Zie het antwoord op vraag 7.